Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0245

Finančná činnosť skupiny EIB – výročná správa za rok 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2026 o finančnej činnosti Európskej investičnej banky – výročná správa za rok 2025 (2025/2213(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii,

– so zreteľom na články 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 a 309 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a na Protokol č. 5 k zmluvám o štatúte Európskej investičnej banky (ďalej len „EIB“), ktorý je pripojený k zmluvám,

– so zreteľom na články 41 až 43 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,

– so zreteľom na štatút Európskej investičnej banky,

– so zreteľom na operačný plán skupiny EIB na roky 2026 – 2028 uverejnený 29. januára 2026 a na operačný plán skupiny EIB na roky 2025 – 2027 z 30. januára 2025,

– so zreteľom na správu o činnosti skupiny EIB za rok 2025 s názvom „Za silnejšiu Európu“ (Powering Europe), ktorá bola uverejnená 29. januára 2026,

– so zreteľom na postupy EIB týkajúce sa náležitej starostlivosti v oblasti životného prostredia, klímy a sociálnej oblasti, ktoré boli uverejnené 20. októbra 2025,

– so zreteľom na globálnu strategickú orientáciu EIB (EIB Global Strategic Orientation), ktorá bola uverejnená 15. októbra 2025,

– so zreteľom na prieskum EIB v oblasti investícií za rok 2025 s názvom Európska únia – prehľad (European Union – Overview), ktorý bol uverejnený 14. októbra 2025,

– so zreteľom na publikáciu EIB s názvom Uvoľnenie inovácií: riešenie

potrieb financovania technologických infraštruktúr EÚ (Unlocking innovation: Addressing the funding needs of EU technology infrastructures), ktorá bola uverejnená 15. septembra 2025,

– so zreteľom na správu EIB o činnosti v oblasti hodnotenia operácií za rok 2022 a pracovný program na roky 2023 – 2025, uverejnené 3. marca 2023,

– so zreteľom na politiku skupiny EIB týkajúcu sa mechanizmu na vybavovanie sťažností, ktorá bola uverejnená 13. novembra 2018,

– so zreteľom na publikáciu EIB s názvom Úverová politika EIB v oblasti energetiky, ktorá bola uverejnená 8. mája 2023,

– so zreteľom na plán klimatickej banky skupiny EIB na roky 2021 – 2025 prijatý Správnou radou EIB 11. novembra 2020, na plán klimatickej banky v druhej fáze uverejnený 3. októbra 2025 a na stratégiu EIB v oblasti klímy, ktorá bola uverejnená 15. novembra 2020,

– so zreteľom na environmentálne a sociálne normy EIB z 2. februára 2022,

– so zreteľom na akčný plán skupiny EIB pre cenovo dostupné a udržateľné bývanie,

– so zreteľom na publikáciu EIB s názvom „EIB Global – Partnerstvá, ľudia, dosah“ (EIB Global – Partnerships, People, Impact), ktorá bola uverejnená 10. februára 2023,

– so zreteľom na stratégiu skupiny EIB v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia ekonomického postavenia žien, ktorá bola uverejnená 6. januára 2017, a na akčný plán skupiny EIB pre rodovú rovnosť III (2026 – 2030), ktorý bol uverejnený 3. marca 2026,

– so zreteľom na kódex správania pre zamestnancov skupiny EIB uverejnený 3. februára 2023,

– so zreteľom na balík solidarity EIB pre Ukrajinu, ktorý schválila rada EIB 4. marca 2022,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ (COM(2025)0030),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. februára 2025 s názvom Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie (COM(2025)0085),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. februára 2025 s názvom Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu Využitie skutočnej hodnoty našej energetickej únie na zabezpečenie cenovo dostupnej, efektívnej

a čistej energie pre všetkých európskych občanov (COM(2025)0079),

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti,

– so zreteľom na návrh Komisie zo 16. júla 2025 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) vrátane osobitného programu pre výskumné a inovačné činnosti v oblasti obrany, o zrušení nariadení (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) [EDIP] (COM(2025)0555),

– so zreteľom na trojstrannú dohodu medzi Komisiou, Európskym dvorom audítorov a Európskou investičnou bankou, ktorá nadobudla účinnosť v novembri 2021,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A10-0170/2026),

A. keďže EIB uvádza, že jej celkové investície dosiahli v roku 2025 rekordnú úroveň 100 miliárd EUR oproti 89 miliardám EUR v roku 2024; keďže ukazovateľ finančnej páky EIB sa zvýšil na 290 %, čím sa EIB poskytol ďalší priestor na investovanie a podporu spoločných priorít EÚ;

B. keďže EIB prispieva k riešeniu zlyhaní trhu a investičných medzier tým, že mobilizuje súkromný kapitál a zároveň pôsobí ako trhová finančná inštitúcia založená na riadnych bankových zásadách;

C. keďže úlohou Európskej investičnej banky, ktorú v celom rozsahu vlastnia členské štáty, je prispievať k dosahovaniu cieľov Únie, najmä rozvoju vnútorného trhu a posilňovaniu potenciálu Únie, pokiaľ ide o vytváranie pracovných miest, hospodársky rast a konkurencieschopnosť, ako aj súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu; keďže tento mandát zahŕňa aj podporu politík Únie v tretích krajinách;

Všeobecne

1. víta strategický plán EIB na roky 2024 až 2027 zameraný na podporu politických priorít EÚ vrátane mobilizácie investícií s cieľom posilniť hospodársku a priemyselnú základňu Európy, podporiť inovácie, konkurencieschopnosť, kritické technológie, bezpečnosť a obranu, naštartovať udržateľný rast, zelenú a digitálnu transformáciu, regionálny rozvoj, modernú a kritickú infraštruktúru vrátane sociálnej infraštruktúry, ako je bývanie, vzdelávanie a zdravotníctvo, ako aj odolné a inovačné poľnohospodárske odvetvie a zamerať sa na európske MSP a startupy a zároveň podporiť medzinárodné partnerstvá a dokončenie únie úspor a investícií;

2. zdôrazňuje, že EIB sa rokmi úzko zosúladila s európskymi prioritami; rozhodne víta výraznejšie uprednostňovanie investícií posilňujúcich konkurencieschopnosť, priemyselnú odolnosť a bezpečnosť Európy a vyzýva na ich rýchlu a účinnú implementáciu; podporuje úlohu EIB ako klimatickej banky a poznamenáva, že opatrenia v oblasti klímy sú označené za strategickú prioritu skupiny EIB číslo jeden na obdobie 2024 – 2027, pričom je na zelenú transformáciu vyčlenených výrazne viac ako 50 % ročných investícií; požaduje vyššiu úroveň investícií do priorít súvisiacich s konkurencieschopnosťou, najmä do MSP a startupov, a do rozširovania inovačných európskych spoločností vzhľadom na ich kľúčovú úlohu pri odstraňovaní rozdielov v konkurencieschopnosti Európy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby si EIB zachovala vyvážené portfólio vrátane bezpečnosti a obrany, klímy, konkurencieschopnosti, súdržnosti, inovácií, spolupráce a rozvoja;

3. zdôrazňuje, že EIB je dôveryhodný aktér na medzinárodných finančných trhoch, čo dokazuje jej úverový rating AAA; zdôrazňuje, že zachovanie tohto ratingu je nevyhnutné na to, aby mohla získať finančné prostriedky za výhodných podmienok, a že akékoľvek jeho zhoršenie by výrazne zvýšilo náklady na financovanie; vyzýva EIB, aby pozorne monitorovala vplyv svojich rozšírených činností v oblasti obrany na svoj úverový rating AAA;

4. zdôrazňuje kľúčovú úlohu EIB pri mobilizácii verejného a súkromného financovania s cieľom riešiť nedostatok investícií a posilniť hospodársku odolnosť Únie v náročnom globálnom prostredí; pripomína, že cezhraničná koordinácia, integrácia kapitálových trhov a dobré fungovanie jednotného trhu majú zásadný význam; vyzýva Komisiu a EIB, aby plne využili potenciál EIB a uvoľnili financovanie potrebné na zelenú, digitálnu a sociálnu transformáciu;

5. zdôrazňuje, že opatrenia na úrovni EÚ by mali dopĺňať, a nie vytláčať investície členských štátov; požaduje preto primeranú flexibilitu v rámci EIB týkajúcom sa oprávnenosti a hodnotenia s cieľom uspokojiť vnútroštátne a regionálne investičné potreby; pripomína, že verejné rozvojové banky a inštitúcie by mali znížiť riziko životaschopných projektov tam, kde existujú medzery na trhu, bez toho, aby nahrádzali súkromný kapitál; ďalej zdôrazňuje, že EIB by mala zohrávať kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o umožňovanie investícií komerčných aj verejných bánk do európskeho obranného sektora; konštatuje, že v rámci udržateľného financovania EÚ sa nestanovujú všeobecné obmedzenia investícií do obrany;

6. víta výzvu na posilnenie EIB v budúcom viacročnom finančnom rámci, aby sa jej umožnilo poskytovať finančnú podporu na spoločné priority EÚ, najmä v rámci ECF-InvestEU a Fondu Globálna Európa, ako aj prostredníctvom finančných nástrojov a rozpočtových záruk, ktoré sa pri presadzovaní kľúčových politických cieľov EÚ ukázali ako veľmi účinné; zdôrazňuje, že EIB by mala mobilizovať dostatočné

finančné prostriedky, poskytnúť likviditu a zvýšiť ambície s cieľom podporovať súkromné a verejné investície prostredníctvom Programu InvestEU; v súlade so svojou predbežnou správou o viacročnom finančnom rámci na obdobie 2028 až 2034 vyzýva na posilnenie úspešných programov Únie, ako je InvestEU, a investičného partnerstva so skupinou EIB, čím sa zabezpečí, aby sa každé euro vynaložené na úrovni Únie použilo čo najúčinnejšie a s čo najväčším prínosom;

7. zdôrazňuje význam posilnenej komplementárnosti a synergií medzi financovaním EIB a inými nástrojmi EÚ s cieľom maximalizovať vplyv a zabezpečiť koherentné stratégie územných investícií; vyzýva EIB a Komisiu, aby vypracovali jasné koordinačné rámce, ktoré uľahčia spoločné využívanie týchto nástrojov na úrovni projektov;

8. vyzýva EIB, aby zohrávala aktívnu úlohu pri podpore kontinuity a dokončovania projektov, ktoré sa začali v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a zaistila plnenie cieľov aj po ich ukončení; zdôrazňuje, že financovanie a technická pomoc zo strany EIB môžu slúžiť ako rozhodujúci spojovací článok na zabezpečenie toho, aby projekty financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dosiahli zamýšľaný hospodársky a sociálny vplyv;

9. nabáda EIB, aby pokračovala vo vývoji inovatívnych finančných nástrojov s cieľom mobilizovať značné súkromné úspory Európy na produktívne investície, najmä nabádaním inštitucionálnych investorov do podpory rizikového kapitálu s cieľom prispieť k napredovaniu únie úspor a investícií; zdôrazňuje, že investície podporované EIB by mali zahŕňať posúdenie vplyvu na konkurencieschopnosť, čím by sa zabezpečilo, aby finančné prostriedky Únie účinne stimulovali inovácie, produktivitu a rozširovanie trhu v kľúčových priemyselných odvetviach;

10. pripomína, že EIB bola prvým emitentom zelených dlhopisov a v súčasnosti je najväčším emitentom zelených dlhopisov vo viacerých menách; víta skutočnosť, že EIB 2. apríla 2025 emitovala svoj prvý dlhopis Climate Awareness Bond, ktorý je v súlade s nariadením o norme EÚ pre zelené dlhopisy[1]; vyzdvihuje kľúčovú úlohu EIB pri rozvoji trhu so zelenými dlhopismi a poskytovaní riešení financovania pre udržateľné spoločnosti;

Podpora inovácií v záujme vedúceho postavenia v oblasti technológií

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2631 z 22. novembra 2023 o európskych zelených dlhopisoch a voliteľnom zverejňovaní informácií pri dlhopisoch uvádzaných na trh ako environmentálne udržateľné a pri dlhopisoch viazaných na udržateľnosť (Ú. v. EÚ L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

11. vyjadruje znepokojenie nad tým, že EÚ riskuje stratu kapitálu, talentov a inovačnej kapacity v prospech rýchlejších globálnych konkurentov a že EÚ naďalej zaostáva vo vývoji kľúčových podporných technológií; víta spustenie programu TechEU, ktorý vychádza z úspešnej iniciatívy Európski technologickí šampióni a mobilizuje investície vo výške až 250 miliárd EUR; žiada, aby sa v rámci tohto programu uprednostňovali investície, ktoré sú schopné konkurovať na celosvetovej úrovni a prispievať k dlhodobému udržateľnému rastu, a aby sa posilnili európske dodávateľské reťazce a znížila strategická závislosť; zdôrazňuje potrebu zvýšiť investície do európskych technológií a odvetví kritických pre dlhodobú odolnosť vrátane polovodičov, hodnotových reťazcov batérií, digitálnej suverenity a výroby čistých technológií; nabáda EIB, aby zvýšila podiel financovania plánovaného na rok 2027; vyzýva na vyvážené a komplexné prideľovanie zdrojov z programu TechEU malým a stredným podnikom, startupom a scaleupom s cieľom zabezpečiť, aby sa popri iných hlavných cieľoch primerane uprednostňovala konkurencieschopnosť; zdôrazňuje, že treba urýchliť zavádzanie takýchto programov, aby zodpovedalo tempu inovácií a startupov; vyzýva na zvýšenie rozpočtu Európskeho investičného fondu určeného na ekosystém rizikového kapitálu EÚ;

12. berie na vedomie, že takmer 60 % financovania EIB v roku 2025 bolo zameraných na prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo; vyzýva EIB, aby posilnila konkurencieschopnosť a hospodársku bezpečnosť tým, že umožní predvídateľnú, inkluzívnu, spravodlivú a cenovo dostupnú transformáciu bez neprimeraného zaťaženia priemyslu a domácností; zdôrazňuje, že investície v oblasti klímy a životného prostredia môžu prispieť k posilneniu európskej priemyselnej základne, produktivity a globálnej konkurencieschopnosti; podporuje investície v rámci priemyselných hodnotových reťazcov vrátane nízkouhlíkových technológií s cieľom umožniť hospodársky udržateľné cesty k dekarbonizácii, ak sú takéto investície poháňané inováciami a majú jasný potenciál zvýšiť konkurencieschopnosť trhu a európsku strategickú autonómiu; vyzýva EIB, aby pri financovaní nízkouhlíkových energetických projektov vrátane jadrovej energie uplatňovala technologicky neutrálne hodnotiace kritériá, ako je uhlíková náročnosť počas životného cyklu a stabilita siete, a zároveň plne rešpektovala zvrchované právo každého členského štátu určiť si vlastný energetický mix;

13. pripomína, že čisté technológie môžu prispieť k posilneniu suverenity a konkurencieschopnosti EÚ; víta zosúladenie EIB s rámcom EÚ pre udržateľné financovanie vrátane integrácie kritérií taxonómie EÚ; vyzýva na pokračovanie investícií s jasným a merateľným vplyvom na znižovanie emisií; zdôrazňuje potrebu investícií do adaptácie na zmenu klímy a odolnosti voči tejto zmene; nabáda na investície do výskumu a vývoja, ako aj do inovačných technológií v záujme pripravenosti na zmenu klímy; víta dohodu EIB a Európskej environmentálnej agentúry (EEA) o prehĺbení spolupráce na

opatreniach v oblasti biodiverzity a klímy; očakáva, že EIB využije svoju technickú pomoc a poradenské služby, najmä na podporu projektov zabezpečujúcich cenovo dostupný prístup k energii z obnoviteľných zdrojov, so zameraním na zníženie cien energie a zaistenie bezpečnosti dodávok energie, a to aj pre zraniteľné domácnosti;

14. konštatuje, že EIB poskytla v roku 2025 finančné prostriedky vo výške 16 miliárd EUR pre malé podniky a startupy; zdôrazňuje, že zlepšenie prístupu k financovaniu, najmä k rizikovému kapitálu, súkromnému kapitálu a financovaniu scaleupov, má zásadný význam pre podporu rastu a internacionalizácie konkurencieschopných európskych firiem; vyzýva na zintenzívnenie úsilia o odstránenie medzery vo financovaní pre rýchlo rastúce spoločnosti a o podporu dynamickejšieho a integrovanejšieho európskeho kapitálového trhu; zastáva názor, že by sa malo posilniť úsilie o mobilizáciu dodatočných zdrojov pre MSP a scaleupy, aby sa zabezpečila ich konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni; vyzýva EIB, aby zvýšila svoje financovanie pre MSP v celej Únii; nabáda EIF, aby začal viac iniciatív na podporu startupov a scaleupov;

15. vyzýva EIB, aby ďalej zjednodušila a urýchlila postupy podávania a schvaľovania žiadostí, znížila administratívnu záťaž a posilnila podporu malých príjemcov vrátane miestnych a regionálnych orgánov, obcí, MSP a startupov tým, že zabezpečí, aby predpoklady a požiadavky na podávanie správ zodpovedali hodnote pridelených prostriedkov a/alebo veľkosti príjemcu bez toho, aby boli ohrozené finančné štandardy, a aby prideľovala finančné prostriedky na základe efektívnosti, hospodárskej životaschopnosti a merateľného vplyvu; vyzýva najmä na zlepšenie prístupu MSP a startupov k financovaniu, a to aj prostredníctvom zjednodušených kritérií oprávnenosti a postupov v rámci Programu InvestEU a EIF, najmä v menej rozvinutých a vidieckych regiónoch, čo treba doplniť posilnenou technickou pomocou; ďalej žiada, aby sa finančné prostriedky prideľovali na základe efektívnosti, hospodárskej životaschopnosti a merateľného vplyvu a aby sa vykonali primerané hodnotenia ex post s cieľom zabezpečiť účinné využívanie zdrojov a prilákanie súkromných investícií; vyjadruje znepokojenie nad tým, že neprimerané požiadavky na podávanie správ v environmentálnej a sociálnej oblasti a v oblasti správy a riadenia ukladané prijímateľom odrádzajú od ekonomicky životaschopných projektov a znevýhodňujú európske podniky v hospodárskej súťaži, a vyzýva EIB, aby preskúmala tieto požiadavky s cieľom zabezpečiť primeranosť;

Financovanie energetickej bezpečnosti a bezpečných dodávok kritických surovín v záujme konkurencieschopnosti priemyslu

16. zdôrazňuje, že konkurencieschopnosť priemyslu je založená na predvídateľných a dostupných cenách energie; pripomína, že energetická volatilita aj naďalej predstavuje štrukturálne riziko pre

hospodárstvo EÚ z dôvodu geopolitických výziev a obmedzení dodávok; berie na vedomie zameranie EIB v roku 2026 na posilnenie konkurencieschopnosti a bezpečnosti; vyzýva EIB, aby podporovala projekty energetickej infraštruktúry vrátane projektov financovaných v rámci Nástroja na prepájanie Európy s cieľom znížiť ceny energie pre domácnosti a podniky a zvýšiť dodávky energie;

17. s uspokojením konštatuje, že v roku 2025 EIB zaznamenala financovanie energetickej bezpečnosti Európy vo výške 33 miliárd EUR, čím podporila celkové investície vo výške 108 miliárd EUR vrátane 11 miliárd EUR na obnoviteľné zdroje energie v roku 2025; žiada, aby sa politiky v oblasti klímy a energetiky vykonávali pragmatickým spôsobom, ktorý zabezpečí financovanie nákladovo efektívnych riešení, v súlade s taxonómiou EÚ a na základe merateľných hospodárskych vplyvov, čím sa zaručí cenovo dostupná energia, strategická nezávislosť, spoľahlivosť systému a rozvoj infraštruktúry; pripomína, že spravodlivá transformácia je jedným z pilierov plánu EIB v oblasti klímy, a víta úsilie EIB o zabezpečenie toho, aby bol prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo sociálne spravodlivý a udržateľný a aby sa pri ňom na nikoho nezabudlo;

18. zdôrazňuje, že bezpečnosť dodávok kritických surovín má zásadný význam pre zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj pre sektor obrany a priemyselnú základňu EÚ vo všeobecnosti; pripomína úlohu, ktorú EIB zohráva v Európskej aliancii pre suroviny, a cieľ Únie dosiahnuť vyšší stupeň autonómie, pokiaľ ide o dodávky kritických surovín; zdôrazňuje význam prístupu ku kritickým surovinám založeného na obehovom hospodárstve, pričom základom musí byť recyklácia a opätovné použitie, aby sa znížila závislosť EÚ od tretích krajín a podporila strategická autonómia; vyzýva preto EIB, aby viac investovala do odvetvia kritických surovín s cieľom zvýšiť odolnosť v oblasti surovín s osobitným zameraním na dosahovanie cieľov aktu o kritických surovinách[2], najmä ťažby, recyklácie a spracovania druhotných surovín;

19. vyzýva na silnejšiu koordináciu na úrovni EÚ v oblasti kritických surovín vrátane užšej spolupráce medzi EIB, agentúrami pre vývozné úvery a inými verejnými finančnými inštitúciami; konštatuje, že EÚ zaostáva za konkurentmi ako Kanada, Spojené štáty a Austrália, ktorí uplatňujú koordinovanejšie „nadrezortné“ prístupy k financovaniu; zdôrazňuje, že všetky podporované projekty súvisiace s kritickými surovinami musia spĺňať prísne environmentálne a sociálne normy; vyzýva EIB, aby zlepšila transparentnosť pri výbere a financovaní

---

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1724 a (EÚ) 2019/1020 (Ú. v. EÚ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

projektov, ktoré pokrývajú všetky fázy kritických surovín, ako sa vymedzujú v akte o kritických surovinách;

Obrana a vonkajšia činnosť

20. podporuje akčný plán EIB na posilnenie bezpečnostných a obranných spôsobilostí Európy z marca 2025; víta dodatočné nové financovanie vo výške 4 miliárd EUR, čo predstavuje takmer 5 % celkových investícií EIB v EÚ; pripomína posun v krátkodobých a strednodobých prioritách EÚ, ktorý vyvíja značný tlak na vnútroštátne rozpočty, pokiaľ ide o investície do obrany a bezpečnosti; zdôrazňuje, že EIB by vzhľadom na svoj mandát týkajúci sa podpory cieľov Únie mala ďalej zvyšovať svoju angažovanosť v týchto strategických odvetviach a zároveň by si mala zachovať rating AAA; konštatuje, že finančná podpora EIB pre vojenskú mobilitu, strategickú infraštruktúru a pokročilé technológie je jedným z kľúčových faktorov presadzovania integrácie trhu a posilňovania spoločných európskych záujmov; víta aktualizované kritériá oprávnenosti, ktorými sa zvyšuje podpora malých a stredných podnikov a startupov prostredníctvom prispôsobených finančných nástrojov, ako sú rizikový dlh, kapitálové investície a špecializované úverové linky; konštatuje, že výdavky na obranu by mali zabezpečiť strategickú súdržnosť a vyvážený prístup a nemali by oslabovať výdavky na sociálnu oblasť a životné prostredie ani dlhodobé politiky Únie;

21. pripomína, že niektoré strategické odvetvia v rámci obranného a bezpečnostného priemyslu naďalej čelia obmedzeniam financovania EIB; konštatuje, že napriek rozhodnutiu EIB z 21. marca 2025 rozšíriť oprávnenosť pretrvávajú zvyšné prekážky, ktoré bránia plnej mobilizácii súkromného kapitálu na podporu európskej bezpečnosti; vyzýva Radu guvernérov EIB, aby naďalej prispôsobovala postupy EIB, pokiaľ ide o poskytovanie úverov obrannému priemyslu, ako sa uvádza v záveroch Európskej rady zo 6. marca 2025;

22. zdôrazňuje dôležitú úlohu EÚ a EIB pri budovaní vzájomne prospešných hospodárskych partnerstiev s krajinami mimo EÚ, ktoré sú rozhodujúce pre globálne postavenie EÚ pri podpore multilaterálneho systému založeného na pravidlách, udržateľného rozvoja, demokracie, ľudských práv a právneho štátu a pri posilňovaní odolných dodávateľských reťazcov a udržateľnej infraštruktúry; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EIB systematicky zapájala občiansku spoločnosť a miestne komunity do všetkých fáz navrhovania, realizácie a hodnotenia projektov s cieľom zabezpečiť, aby projekty Global Gateway reagovali na miestne potreby a prinášali zmysluplné rozvojové výsledky; berie na vedomie kľúčovú úlohu EIB Global pri mobilizácii investícií do udržateľného rozvoja v rámci iniciatívy Global Gateway a skutočnosť, že v roku 2025 prekročila cieľ 100 miliárd EUR, čím posilnila hospodárske záujmy Európy a prístup na trh v konkurenčnom globálnom prostredí;

23. veľmi víta pokračujúcu podporu EIB pri realizácii a posilňovaní operácií verejného a súkromného sektora na Ukrajine a pri podpore celoafrického obchodu, infraštruktúry a regionálnej integrácie s cieľom posilniť väzby s Európou; zdôrazňuje, že podpora EIB a EÚ sama osebe nestačí na riešenie finančných potrieb Ukrajiny;

24. vyjadruje znepokojenie nad prudko rastúcou úrovňou dlhu a vyššími nákladmi na prijaté úvery a pôžičky v rozvíjajúcich sa ekonomikách a rozvojových ekonomikách v čase, keď sa globálne otrasy stali častejšími a verejný dlh v týchto krajinách vystúpil na 55-ročné maximum; vyzdvihuje dôležitú úlohu EIB pri poskytovaní financovania; víta úlohu ďalších multilaterálnych inštitúcií, ktoré pomáhajú zmierňovať neudržateľné dlhové zaťaženie;

25. opakuje svoju výzvu EIB Global, aby obmedzilo operácie kombinovaného financovania na oblasti, v ktorých môžu priniesť pridanú hodnotu miestnemu hospodárstvu, zabránilo vytláčaniu súkromného kapitálu a zabezpečilo, aby sa kombinované financovanie nepoužívalo na základné verejné služby, najmä zdravotníctvo, vzdelávanie a sociálnu ochranu; pripomína, že ciele rozvojovej politiky EÚ, a najmä cieľ zlepšiť univerzálny a cenovo dostupný prístup k zdravotnej starostlivosti, by mali usmerňovať investície EIB v tejto oblasti tak, aby sa zaistili lepšie výsledky v oblasti zdravia pre všetkých;

26. vyzýva členské štáty, aby zmenili zoznam vylúčených činností EIB s cieľom umožniť financovanie zbraní a munície nad rámec technológií dvojakého použitia a tým prispieť k rozvoju európskeho obranného priemyslu;

27. zdôrazňuje, že poskytovanie úverov EIB v krajinách mimo EÚ by malo posilniť vonkajšie priority EÚ; vyzýva EIB, aby zahrnula účinnú spoluprácu partnerských krajín v oblasti riadenia migrácie vrátane readmisie a návratu migrantov, ktorí nemajú zákonné právo zdržiavať sa v EÚ, medzi relevantné kritériá svojho rámca pre poskytovanie vonkajších úverov krajinám mimo EÚ;

Podpora súdržnosti, poľnohospodárstva a bývania

28. konštatuje, že v roku 2025 približne polovica financovania EIB podporila investície v menej rozvinutých regiónoch EÚ a 3 miliardy EUR boli pridelené na poľnohospodárstvo a biohospodárstvo; nabáda EIB, aby prehĺbila spoluprácu s národnými podpornými bankami a regionálnymi finančnými inštitúciami s cieľom maximalizovať územný vplyv financovania Únie a znížiť regionálne investičné rozdiely; vyzýva na využívanie kombinovaného financovania z fondov politiky súdržnosti EÚ a nástrojov EIB; zdôrazňuje, že zabezpečenie prístupu k priamemu financovaniu vo všetkých regiónoch je nevyhnutné na podporu hospodárskej konvergencie a presadzovanie hospodárskej a územnej súdržnosti a že spolu s posilnením potravinovej bezpečnosti

je to kľúčové pre strategickú autonómiu EÚ; vyzýva EIB, aby zmobilizovala predvídateľné a dostatočné finančné prostriedky pre mladých poľnohospodárov;

29. vyzýva na zachovanie podpory skupiny EIB pre poľnohospodárstvo a politiku súdržnosti vrátane širšieho využívania finančných nástrojov na mobilizáciu grantov EÚ a prilákanie súkromných investícií; vyzdvihuje pridanú hodnotu primeraného financovania technickej pomoci EIB a Komisie pre vykonávacie orgány s cieľom pomôcť zabezpečiť včasné vykonávanie a doplnkovosť investícií, najmä prostredníctvom budovania administratívnych kapacít a rozvoja investičných plánov; vyzýva na rozšírené využívanie kombinovaného financovania, ktoré bude zamerané na regióny s nedostatočnými službami a kohézne regióny, a to kombináciou štrukturálnych a investičných fondov EÚ s inými nástrojmi;

30. víta úsilie skupiny EIB o financovanie projektov sociálneho bývania v celej Únii; vyzýva banku, aby zintenzívnila svoje činnosti v oblasti zlepšovania prístupu k cenovo dostupnému bývaniu vzhľadom na čoraz väčšiu krízu v oblasti bývania v Európe; nabáda EIB, aby spolupracovala s ostatnými európskymi verejnými investičnými bankami, miestnymi verejnými finančnými inštitúciami, miestnymi samosprávami, bytovými družstvami a spoločnosťami pôsobiacimi v oblasti sociálneho bývania a obcami na financovaní riešení v oblasti bývania a poskytovaní dlhodobých riešení krízy životných nákladov;

31. víta úsilie EIB o podporu projektov, ktoré prispievajú k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja; vyzýva EIB, aby zvýšila váhu sociálnych prínosov pri hodnotení projektov s cieľom poskytnúť cenovo dostupné dlhodobé riešenia;

Transparentnosť a zodpovednosť

32. pripomína, že finančné prostriedky EIB sú verejné prostriedky a mali by vždy podliehať verejnej kontrole a zodpovednosti, najmä ak sú kryté zárukami EÚ alebo rozpočtovými prostriedkami EÚ; opakuje svoju výzvu na vytvorenie štruktúrovaného medziinštitucionálneho rámca, ktorým sa zabezpečí posilnený parlamentný dohľad, lepší prístup k informáciám a možnosť Európskemu parlamentu prispievať k strategickému smerovaniu EIB; berie na vedomie pokrok v indexe transparentnosti priamych zahraničných investícií za rok 2025, ale vyzýva na ďalšie zlepšenia; zdôrazňuje potrebu fiškálnej zodpovednosti a efektívneho využívania finančných prostriedkov na ochranu peňazí daňovníkov; konštatuje, že posilnené mechanizmy podávania správ sú nevyhnutné na účinnú parlamentnú kontrolu;

33. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EIB zabezpečila vysledovateľnosť financovaných projektov; zdôrazňuje, že EIB by mala včas uverejňovať podrobnejšie informácie o projektoch vrátane ich

zdôvodnenia a kontextu, vysvetlenia ich súladu so spoločnými prioritami EÚ a informácií o skutočných prijímajúcich hospodárskych subjektoch, pričom by sa malo jasne uviesť, ktoré projekty získali podporu z rozpočtu EÚ; víta rozhodnutie EIB začať v nadväznosti na vyšetrovanie ombudsmanky proaktívne zverejňovať svoje environmentálne a sociálne posúdenia projektov nachádzajúcich sa mimo EÚ, ktoré budú mať v týchto oblastiach pravdepodobne významný vplyv;

34. zdôrazňuje, že namiesto grantov by sa mali vo vhodných prípadoch použiť starostlivo navrhnuté dočasné záruky, čím sa obmedzí priamy vplyv na rozpočet a podporí prilákanie súkromného kapitálu; pripomína, že záruky predstavujú skutočné fiškálne riziko a mali by podliehať rovnakej disciplíne ako priame výdavky; zdôrazňuje skutočnosť, že využívanie záruk musí dopĺňať veľká miera transparentnosti, demokratický dohľad a riadne mechanizmy posudzovania rizík; zdôrazňuje, že primárna expozícia voči obchodnému riziku by sa mala ponechať súkromným investorom, pričom intervencia EIB by mala byť obmedzená, jasne vymedzená a dočasná, so zameraním na riziká, ktoré nie sú únosné pre účastníkov súkromného trhu, a na zabezpečenie zmierňovania rizík špecifických pre jednotlivé projekty; vyzýva EIB, aby operácie kombinovaného financovania obmedzila na oblasti, v ktorých môžu priniesť pridanú hodnotu miestnemu hospodárstvu, a zároveň aby zabránila vytláčaniu súkromného kapitálu;

35. zdôrazňuje celkové vysoké prevádzkové náklady EIB; vyzýva preto na určenie vhodných zmierňujúcich opatrení s cieľom zvýšiť nákladovú efektívnosť a zároveň zabezpečiť prevádzkovú účinnosť banky;

36. konštatuje, že skupina EIB funguje v dvojitom režime, v ktorom operácie financované z rozpočtu EÚ nepriamo kontroluje Komisia a Dvor audítorov a Európsky parlament prostredníctvom svojho rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu EÚ, zatiaľ čo operácie financované z vlastných zdrojov EIB pochádzajúcich od členských štátov – viac ako tri štvrtiny operácií EIB – sú zväčša mimo systematického externého auditu a kontroly zo strany národných parlamentov a Európskeho parlamentu; konštatuje, že EIB má zložitú štruktúru vnútornej zodpovednosti a externého audítora, ktorý vykonáva dohľad nad operáciami a účtovným systémom EIB; súhlasí s tým, že takáto štruktúra je vo všeobecnosti v súlade s medzinárodnou praxou; konštatuje, že podávanie správ Európskemu parlamentu je príležitostné, že spolupráca s európskou ombudsmankou sa zmenila a že úloha Dvora audítorov je obmedzená súčasnými pravidlami a vykonávacími opatreniami; zdôrazňuje potrebu, aby EIB prijala konkrétne opatrenia na riešenie tejto situácie v súlade s predchádzajúcimi výzvami v uzneseniach Európskeho parlamentu a ochotou viesť dialóg a spolupracovať, ktorú vyjadril európsky rozpočtový orgán a orgán udeľujúci absolutórium; vyzýva EIB, aby do tohto procesu aktívne zapojila vnútroštátne

najvyššie kontrolné úrady s cieľom zaistiť zodpovednosť pri operáciách, ktoré v súčasnosti nepodliehajú kontrole Dvora audítorov, a zaručiť spoľahlivú zodpovednosť a dohľad;

37. berie na vedomie úlohu Výboru audítorov EIB v oblasti vnútorného dohľadu; upozorňuje, že sa nevykonáva externý prudenciálny dohľad v súlade s medzinárodne uznávanými normami dohľadu, s výnimkou oblasti riadenia likvidity; nabáda radu guvernérov EIB, aby vzhľadom na veľkosť, zložitosť a špecifiká obchodného modelu EIB zaviedla vhodné opatrenia na dodržiavanie najvyšších noriem externého prudenciálneho dohľadu a zároveň zvážila potrebné úpravy vyplývajúce z jedinečného obchodného modelu EIB;

38. je znepokojený prebiehajúcim vyšetrovaním korupcie vedeným proti bývalému prezidentovi EIB; očakáva, že Európska prokuratúra a Európsky úrad pre boj proti podvodom tento prípad dôkladne vyšetria a že sa táto záležitosť v plnom rozsahu objasní; pripomína, že každé pochybenie a zneužitie verejných prostriedkov by sa malo prísne trestať;

39. vyzýva na posilnenie politík EIB v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie a posudzovanie sociálnych vplyvov by mali vykonávať nezávislí odborníci a že by sa mali zaviesť nezávislé mechanizmy overovania, ktoré by dohliadali nad vlastným monitorovaním a vlastným podávaním správ klientmi EIB;

40. berie na vedomie úsilie EIB o zlepšenie postupov riadenia v nadväznosti na interný prieskum EIB z roku 2023; vyzýva na neustále uplatňovanie zásad EIB v oblasti rozmanitosti, rovnosti a inklúzie vrátane cieľa, aby do konca roka 2026 aspoň 40 % riadiacich pozícií zastávali ženy;

41. opakuje svoju výzvu, aby EIB urýchlene preskúmala rozdelenie práce v predstavenstve, a najmä aby vzhľadom na zjavné riziko konfliktu záujmov zabezpečila, že viceprezidenti EIB nikdy nebudú viesť projekty pochádzajúce z ich domovských krajín, aj keď kolektívnu zodpovednosť za rozhodnutia preberá predstavenstvo; zdôrazňuje, že inštitúcie EÚ vydali k tejto záležitosti početné odporúčania;

42. víta skutočnosť, že v roku 2025 sa EIB po opakovaných výzvach Európskeho parlamentu sprístupnila na začatie rokovaní s cieľom uzavrieť „dohodu“ o posilnenej spolupráci medzi Európskym parlamentom a EIB; ďalej víta spoločné chápanie toho, že rokovania by sa mali uzavrieť včas; zdôrazňuje, že takáto „dohoda“ sformalizuje a posilní interakcie medzi Európskym parlamentom a EIB, čím bude odrážať vzájomný záväzok k užšej spolupráci; konštatuje, že o pridanej hodnote takýchto dohôd svedčí vykonávanie porovnateľných dohôd uzavretých medzi Európskym parlamentom a

inými inštitúciami a orgánmi Únie alebo medzivládnymi organizáciami;

°

° °

43. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.